

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Opelek Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

55. szám.

BRASSO, Kedd, május 12-én.

I-ső évfolyam 1885.

Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt csak szombaton, folyó hó 16-án jelenik meg.

Határszéli sérelmek.

Brassó, 1885. május 11.

A predeáli határállomásról napról-napra újabb panaszok érkeznek. A magyar tisztviselők mindenféle szekaturáknak és kellemetlenségeknak vannak kitéve a román hatóságok részéről.

Predeál nem internationalis terület, az már az első román állomás. A vasut építésekor az az örök időkre hátrányos és reánk nézve káros intézkedés történt, hogy a vasuti állomás nem épült a magyar és román területre, hanem Románia területére. Itt kénytelenek lenni a magyar tisztviselők.

Magyar posta, magyar vasut, magyar határrendészet, magyar vámhivatal mind román területen van, román hatóság hatáskörén belül, kiszolgáltatva a román önkénynek.

Nincs hét, mely újabb és újabb vizsályokról nem szólna, csak hogy ezek nem kerülnek nyilvánosság elé, elintéztetnek azok a mennyire annyira a nyilvánosság mellőzésével.

Ezen körülmény, hogy a magyar állam idegen földön kénytelen tartani tisztviselőit, óriási anyagi áldozataiba kerül az országnak.

Magok a tisztviselők lakásai is mintegy hetven ezer frankjába jönnek a kincstárnak. S mégis tisztviselőink ott úgy vannak, akár egy egér tiz macska között. Az állategészségügyi intézkedések Predeálon történendők. A Felső-Tömösön székely állatorvos élő állatok bebocsátása, illetve megvizsgálata végett Predeálra kénytelen menni, román területre. A román katonák, általában a predeáli román hatóság ismeri őt, hisz naponként láthatja, s mégis — ha eszébe jut — nem bocsátják át a határon, mert nincs utlelevele. Hányszor történt már meg, hogy az állatorvos kénytelen volt vizsgálatlanul hazatérni s az utat másodszer is megtenni, igazolvánnyal ellátva. Ez mindenkor az állomáson levő román tiszt kénye-kedvétől függ. Ha kocsival megy be, a kocsit nem engedik át a határon, mert a kocsisnak nincs utlelevele. Hányszor kellett a predeáli magyar szolgabíróknak közbe vetnie magát, jótállania ezekért!

De mindez még semmi azzal szemben, a mit most kezdenek.

Predeál oly üres, elhagyatott, hogy onnan a szükséges élelmi szereket beszerezni vagy egyáltalában nem lehet, vagy csak háromszoros költség mellett.

Ép ezért a mi tisztviselőink Tömösről, illetőleg Brassóból kénytelenek bevinni mindent, ép úgy a románok is.

Most azonban egyszerre előáll a román hatóság és a phylloxera behurczolása elleni óvintézkedés címén eltilt minden bevittelt. Mindennemű zöldség, hagyma, burgonya, sőt még az alma bevitele is szigorúan tiltva van, még azon esetben is, ha ezek esetleg száritva volnának. E tilalmat legújabbban a tejsre is kiterjesztették.

De a románok igen okosak.

Az, hogy ezen tilalom dacára ők mindent bevisznek Brassóból, azt nagyon természetesnek találjuk, mert a tilalom csak a magyaroknak szól, de azt, hogy ők a határig vitt tárgyakat nem utasítják vissza — mint azt tenni kötelességük, — hanem elkobozzák s nem semmisítik meg és magok használják el, mint azt feltétlenül tenni kellene, az ellen már protestálunk.

Hogyan élelmezzék magokat és családjukat a mi ottani hivatalnokaink? Ez a kérdés most rendkívül fontos és sürgős.

A tisztviselők — mint tudjuk — táviratilag fordultak Románia külügyminiszteréhez, gyors intézkedést kérve tőle.

De vajjon mit várhatnak onnan? Semmit. Itt a magyar kormányknak kell közbelépni, a magyar kormányknak kell kieszközölni ezen esztelen rendelet visszavonását.

Phylloxera elleni óvintézkedésből hagyma, burgonya, tej, bevitelét eltiltani, az már csak több az esztelenségnél, az határos az örültséggel.

Bizony jajgatnak a románok, ha náluk a marhavész üt ki s a magyar kormány szoros határzárt rendel el, nem bocsát be állati nyers-termékeket és élő állatokat. Pedig ennek van alapja. — Annyiféle szekaturához folyamodik a román hatóság Predeálon, hogy nyilvánvaló a rosszakarat. Hogy ott van Predeálnál közvetlen a magyar határon túl egy nagy emlékkő, mely egy a magyar szabadságharcban elhullott orosz katonatiszt emlékére szolgált

ezelőtt, s e kövön e felirat: „... ermordet von den Ungaren im Jahre 1848“, arról nem is szólunk. E kő most csak hever, majd itt, majd ott, s jól emlékszünk, hogy az egész román hatóság fellázadt, midőn a szolgabíró azt onnan eltávolítani akarta.

Mindez azonban igen mellékes. A főbaj az, hogy a magyar állam tisztviselői Predeálon ki vannak szolgáltatva a román hatóság önkényének, a melylyel szemben nem védekezhetnek. Az ügy tudomására hozatott már a belügyminiszter urnak, kitől reméljük s elvárjuk, hogy ez irányban kellő eréllyel fog eljárni.

Azokat a predeáli viszonyokat ideje volna már egyszer alaposan rendezni, különben soha sem lesz ott békekesség.

—y.

A képviselőház szombati ülésében Orbán Balázs indokolta azon indítványát, hogy a városi gyógyfürdőknek ne kelljen külön orvost és gyógyszerért tartani. A ház azonban Tisza miniszterelnök felszólalására, — a ki az indítvány tárgyalását a hazai fürdők hitele érdekében ellenezte — az indítványt nem kívánta tárgyalni. Ezután a ház folytatta a vízjogi törvényjavaslat részletes tárgyalását, mely jelentékenyebb módosítások elfogadása nélkül az 57. szakaszig haladt. — Végül napirendre kerültek a kérvények, s ezek közt első sorban a szegediek azon kérvénye, hogy az építési kölcsön törlesztése 2 évre felfüggesztessék és a teher, a tőke és kamatláb leszállítása által könnyítettessék. A kérvényi bizottság e kérvényt a pénzügyminiszternek vélte kiadandónak. Herman Ottó éles bírálat alá vette a rekonstrukció munkáját és határozati javaslatot terjesztett elő a Szegeden észlelt bajok megvizsgálására parlamenti enquete kiküldése iránt. Tisza Lajos gr. higgadtan és nagy tetszéssel felelt Herman vadjaira és igazolta a rekonstrukció körül követett eljárását. Enyedi Lukács partolta Herman hat. javaslatát. Tisza miniszterelnök a ház élénk tetszése mellett cáfolta Herman és Enyedi állításait és kimutatta a panaszok indokolatlan voltát. Még Thaly Kálmán szólalt fel személyes kérdésben, felszólalásával derült kis epizódot idézve elő, mire az ülés d. u. 2¹/₂ órakor véget ért.

Az antiszemita párt körében, mint halljuk, nyílt szakadás állott be. A szakadás okául a párt hivatalos közlönyének, a megszűnt Magyar Lapnak ügye szolgált. Értesülésünk szerint a klub tagjai közül kiléptek a következő országgyűlési képviselők: Istóczy Győző, Ráth Ferencz, Rácz Géza, Margittay Gyula és Komlóssy Ferencz.

Az angol-orosz konfliktus. A tárgyalások még tartanak, a kérdés még nincs eldöntve. Dufferin lord

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

E. Kovács Gyulához.

Kiosztá már a jó Isten
Kinek-kinek szerepét,
Boldog arczczal, telve hévvel,
A hivatás érzetével
Oszla ki-ki szertesztét.

Nyugodni tért a jó Isten,
Mint ki dolgát végezté;
De im, egy elkésett csapat
Tör a trónhoz bátran útát
S esdekelve kérdezté:

»Urunk, atyánk! hát minékünk
Mit adsz immár örökül?
Teremtmenyed minden szála
Jóságoddal meg van áldva
S kegyelmednek úgy örül.«

»Számotokra — szóla az Ur —
Im két kérdés marada:
Egyik a »hogy«, másik a »mit«
Megfejtése élni tanít:
Művészek s írók hada!«

A két kérdés megfejtése
Benned szépen párosul:
A színésznek koszoruja
A költőt is koszoruzza
Igazán, páratlanul.

Koszorúval, tapsvi harral
Im elődbe sietünk;
Játéknak hatásában,
Költészeted varázsában
Ujra élünk, éledünk.

Végh Mátyás.

Tárcza-levél

E. Kovács Gyulához.

Igen tisztelt uram!

Tizenkét év előtt gyönyörködtem először önnek művészi játékában. Azóta folyton adósa vagyok valamivel, a minek kamatai most már a fejemre nőttek. Prolongációt kell kérnem; ki kell fejeznem legalább: ime tudom, hogy adós vagyok; nem tudok fizetni, ne exekváltasson, mert felfüggeszt a disciplinális bíróságom, ha neszt vesz.

Önök művészek, csak a játszás örömeit ismerik, de nem élvezik a nézés élvezetét, a mi körülbelül olyan, mint mikor valaki vasrácson keresztül szemlélgeti a virágos kertet, de abba belépni „a közönségnek tiltatik.“ — A művész identifikálja magát Othelloval, Rikhárdal, Learrel, Don Caesar de Bazannal, Essex-szel, Keannal, Julius Caesarral, János királlyal, Bánkkal, a Képzelt beteggel; meghajtja magát a tapsok özönére, elfogadja a koszorukat, csokrokat, repülő galambokat; szerepével él, küzködik, sir-

tombol, dühöng, kesereg, s mindenekeftt elfárad — és nem élvezett, a mit leginkább az bizonyít, mit egykor ön mondott »Essex« egy előadása után, sűrűn törölgetve a homlokát:

— No most jertek, mondjátok el, minő volt az előadás. Az alatt én is élvezek, s — nyugszom.

Ezt a fáradságot nem lehet nekünk gyenge publikumnak azzal az ántrés kártyával megfizetni; s ezért vagyok én önnek tenger nagy sokkal adósa, a minek ha hatos procentjét fizetnem kellene: rögtön foghatna ön hozzá, hogy a felsegélésemre egy jótékony-célú előadást tartson.

Pedig egyszer törleszteni akartam. Olyan jól emlékszem még arra a háborura, a mit 1879-ben vívtunk a fölött, hogy kolozsvári jutalomjátékára ki írjon önhöz verset, a mit aztán a karzatokról sok ezer példányban alázudítsanak.

Az volt aztán a büszkeség, mikor az ifjuság rám szavazott. Megirtam; kinyomatták, le is röpitették, csakugy kapkodta azt, a kinek keze volt.

Mikor vége lett az előadásnak, oda gyűltünk egybe a „Hungáriába“ (nem tudom, él-e még Hungária, mert azóta annyiszor el akarták azt vitatni tőlünk némelyek!) Önt felültették a megillető helyére; aztán keresni kezdtek utánam; Szvacina Géza elfogott s lenyomkodott az engemet meg nem illetett helyre; kegyed mellé.

egyre küldi sürgőnyeit a kormányhoz, intve ezt, hogy indiai prestigejére való tekintetből megalázó engedelményeket ne tegyen Oroszországnak. Az afghanistáni emir loyaltásában mindinkább kételkedni kezdenek s azon meggyőződés jut mindinkább tulsulyra, hogy India védelméről legjobban úgy lesz gondoskodva, ha az Afghansztánból oda vezető szorosokat megerősítik s az Indiában levő helyőrségek létszámát 100 ezer főre emelik.

Román lapszemle.

Brassó, 1885. május 10.

A helybeli román lap gondosan közölte a belügyminiszter ur válaszáat, melyeket Babescu és Trutia képviselőknek adott. Most aztán következett volna az ő válasza is. Ezt azonban rábizta az ő kedves collegájára a »Siebenbürgisch d. Tageblatt«-ra, s elégnek tartotta ez uttal ennek körmönfont okoskodását a jogi és rendőri államról lefordítani, olvasóit ezzel kielégíteni. A »Tageblatt« aztán ki is tett magáért, szépen kisofizmálta, hogy hátha Lupsán a Hora-Klóska requiemet vasárnap meg sem akarták tartani; ha nem akarták megtartani: így a csendőrök a rendes isteni tiszteletet akadályozták, így tehát az 1848. évi V. t.-cz. egyik §-sa alkalmazandó, mely egy évi börtönt szab arra, a ki valamely felekezetet istentiszteletében megakadályoz. Már most csak az van még hátra, hogy kit zárjanak be egy évre? Na, ennek elbírálását rá bizzuk a »Siebenbürgisch d. Tageblatt«-ra, mert az nagyon okos egy ujság ám!

Egy francia példabeszéd ezt mondja: «Qui n'entende qu'un cloche, n'entende qu'un sone,» azaz: »A ki csak egy harangot hall, az csak egy hangot hall.« Már most azt kérdezi tőlem a t. olvasó, hogy mit keres itt az a példabeszéd? Hát kérem szépen, csak az jutott eszembe itt, hogy milyen fogalma lehet annak a hazai és külföldi németnek, szásznak, annak a hazai és romániai románnak, a ki a magyarhoni ügyekről örökösen csak egy harang hangját hallja? Bizony mondom, igaza van ennek a francia példabeszédnek és valóban sajnálatra méltó ember az olyan, a ki egy harangnál többet nem hall, egy hírlapnál többet nem olvas és aztán ennek szavaira kész megesküdni, kész érette tűzbe menni.

A többi a t. cz. olvasóra bízom. Menjünk tehát pár lépéssel, hogy halljunk a »Tageblatt« mellett, még más harangot, halljuk in origine magát a »Gazetát« is. Talán ez más hangot fog adni . . .

Magyarisore!! Magyarisore!! Így zeng ez a harang is. Még meg sincs alakulva az »Erdélyrészi magyar közm. egyesület« s már is harangoznak ma Deésről, az abrubbányai havasokról, holnap majd Déváról s aztán így tovább. Deésen az a keserűség, hogy a román neveket ott már is magyarul írják a törvényszéknél; így pl. Manu helyet Mán. Rettenetes csapás! A deési törvényszéknél hamarabb megtudták, mint a deési harangozó, hogy a bukaresti román akademia a román helyesírásból számüzte azt a haszon-talan u-betűt a szók végéről, melynek ott semmi értelme sem volt. A Munteant-t pedig mi már csak így olvassuk: Muntyán. Egyébiránt vigasztalódjék a »Gazeta,« mert így van a Romániában is. Pl. Veres-ből lesz; Varusiu, Gyulay-ból lesz: Ghelaiu, Hamar-ból: Homorcu. Hát ha deésiek ezt Romániából tanulták?

Isten ne büntesse érette: nagy kint állottam ki. — Ha meg találja kritizálni a poemámat, mi lesz velem?

Őn hozzám fordult, megszorította kezemet s azt mondta:

— Köszönöm a kedves verset. Jól esett nekem.

Már kezdtem könnyebben lélegzeni, a mikor E. Kovács Gyuláné felém hajlik s egész ártatlan képpel megszólal:

— Oh, igen. Kedves volt — a mottója!

Azt a mottót én éppen Petőfitől vettem volt; ott volt a védjegye is.

Már én azt nem is gondolom, hogy mit árult el az arcom, a szemem, a zavarom, a hallgatásom; csak arra emlékszem, hogy azt a falat libapecsenyét, a mi éppen a villám hegyére volt felbökődve, szinte a Szvacsiná szájába dugtam, mivelhogy igen lekötözöttnek éreztem magamat, hogy olyan szorongattatásoknak tett ki.

Ezért nem törlesztettem semmit az adósságaimból önnél.

De gondoltam valamit.

Arra a terminusra fogadom, hogy emberséggel rendezem a számlámat.

Most ön huszonöt éves jubileumát ünnepli sok fényvel és diadalokkal teljes színészi pályájának.

Hát kössünk alkut. Játsszodjék ön ennyi virtuó-

Magyarisarea! No, ismét új harangozó! Az még pedig az abrudi havasokból.

Még ott is félnek a magyarisareatól? Annyira, hogy ezt: »tudtára kellene adni az udvarnak — nem mondja, hogy melyiknek, — tudtára a világnak. Egy ügyes politicust kellene szerezni, egy európai német lapnál, mert az 5—6 száz román előfizetőt keritene (?) annak az európai német lapnak, a mely harangozná ezt a nagy veszedelmet már t. i. a magyarizálást, hogy így hallják meg azok, kiknek az országra — nem írja, hogy melyikre, — befolyásuk van, hogy állítsák meg a veszélyt és pusztulást, már t. i. a magyarosítást. »Nagyon jól tesznek Tisza és Trefort, kik a magyarosítás hadjáratát megindították sőt még az általuk ihletettek is, kik a románokat megmagyarosítani akarják, mert ezzel a románokat védelmi helyzetbe kényszerítik. Szerencsétlenségre a sovenista magyarok növelik a románok és magyarok között az örvényt az angolok és irlandók példájára. Ily harc és szenvedések között éltek a románok a magyarok között 9 századon át s még sem nyeltük el őket a küzdelemben.«

Azt hiszem, hogy ilyen harangozót még Brassóban sem találunk!

Egy európai német lap számára 600 erdélyrészi román előfizető husz forintjával egy évre 12000 frt. Erre van pénz!! Oh, de hogy van! Boldog harangozó ez, nem fog ennek kötélt rángatására okos ember megindulni. Jellemző, hogy a német nyelv jó erre a vállatra s nem a francia. Ha Romániában így izgatnának a román nyelv, mint áltami nyelv, ellen az ottani magyar lapok, mint a »Gazeta« teszi Magyarországon!! Azt tanácsolom, hogy meg ne próbálják! Bizony, ha a Siebenbürgisch d. Blattot és a »Gazetát« olvassuk, mindig csak egy harang hangját halljuk.

Eltemették azt a bolgárszegi embert, kiről a tks. szerkesztő ur is megemlékezett s a városi kapitányság is sietett reflexiójával.

Most már kíváncsiak vagyunk, hogy fog-e a kapitány ur a »Gazeta« 92-ik számában: »Barbaria politienésce« című tudósításra is reflektálni.

»A bolgárszegi románok bajai« című cikkben (93. sz.) pedig ezeket is olvassuk: A bolgárszegiek a város mostoha gyermekei. Mindenekért tesznek valamit, csak érettük szinte semmit. Nincsenek kutjaik, sem utjaik, holott ők is fizetik a 24% adót. Most bevetik a helyeket, megszorítják a legelőket és nem tudják, hogy mit fog az utóbbi bizottság határozni, mert Bolgárszegben elég bizottság volt, de eredménye eddig semmi sem volt. A martonfalvakkal emberesebben bánunk erdőlés tekintetében; azok közel kapják a száraz galyat, míg a bolgárszegiek 3 órányira kell, hogy menjenek. A Bolgárszegben románok laknak, míg a martonfalviak magyarok és szászok. Talán csak nem ez lesz — úgy mond — az indok. Nem hiszszük. A martonfalviakhoz közelebb van az erdő.

Ime egy új nemzetiségi kérdés!!

Czenkalji.

Városi perek.

Egy új rovatot nyitunk meg fentti czim alatt rövid időre lapunkban, hogy ismertessük a t. olvasó közönséggel és magával a tekt. városi tanácssal, mely perek folytak le a város ellen és érdekében és mily eredményvel.

zítással, ennyi művészettel, ennyi őserővel még huszonöt esztendeig. Az kerek számban éppen ötven éves művészi mult lesz tele elismeréssel, babérokkal és kedves emlékekkel.

Akkor fizetni fogok önnek. Eljövök elmondani, hogy:

— Miután önnek keresetjoga úgy sincs immár: apró pénzre tehát nem számíthat, itt van, vegye, fogadja el, tartsa meg egy darabban legkisebb hívének ragaszkodó érzelmeiktől telt — szívét!

Szives üdvözléssel

Dr. Kádehbó Ferencz.

Tudományos apróságok.

A majmok észjárása. Délafrikában a páviánok (majomfaj) seregéstől szokták a gabna földeket meglátogatni és pusztítani. Megérkezésük előtt vezetőjük figyelmesen megvizsgálja a megtámadandó gabnaföldet, s ha a kellő biztonságról meggyőződik, úgy szokta megrohanni a gazda földjét. A délamerikai parasztok kis órházakat építenek gabnaföldeikre, honnan lesbe állva, lövéseikkel tova űzik a veszedelmes vendégeket. A páviánok, ha észreveszik, hogy a házikóba ember ment be, addig maradnak leshelyükön, míg az el nem távozott. De a parasztok kifogtak a majom urak észjárásán. A páviánok ugyanis csak egyet és kettőt tudnak emléken tartani, tehát ha három ember megy az órházba s kettő eltávozik biztonságban érezvén magát, a pávián sereg ráront a gabna földre, hol persze a harmadik ór készen várja őket.

Hogy pedig a t. olvasó tisztán tájékozassa magát a felől, miért veszté el Brassó város pereit és miért veszté annyi haszonbért malmai és egyéb haszonbérbe adott birtokai után, bátrak leszünk a nyomtatott régebbi árv. jegyzőkönyvekből néhány pontot ide iktatni, megjegyezvén, hogy az újabb szövegű szerződések csak tavál és illetve 1883-ban léptek életbe.

Az árv. feltételek I. 3. pontja ekkép szól:

»Hogy a város biztosítva legyen a haszonbér tekintetében egyrészt, másrészt az összes a szerződésben elvállalt kötelezettségért, a bérlő köteles egy az egy évi haszonbér kettős értékének megfelelő óvadékot nyújtani; 6. pont. Ilyen óvadék lehet ingatlan, állam papír, magánadóslevél és készpénz.

Ha bérlő a feltételeknek csak egyikét is megszegné, haszonbérbe adó város jogositva lesz a haszonbéri tárgyat bérlő kárára és veszélyére tovább adni.

4. §. Ha a bérlő két haszonbér részletet nem fizet be pontosan, akkor 6% és 6% késedelmi kamatot tartozik fizetni, a szerződés felbontottnak tekintendő és a város biztosíthatja magát a letett óvadékból, tovább adhatja a malmot stb.

Szóval az árv. feltételek jól vannak szerkesztve, a bérlő meg van erősen kötve és ha a város a szerződéshez szorosán tartja magát, nem veszíthet egyetlen fillért sem, mert ha a bérlő az első 2 negyedtet nem fizeti pontosan, a város azonnal tovább adhatja a malmot, illetve pert indít a szerződés felbontására és a kettős értékű óvadékból fedezteté a haszonbért, a hátralék pedig a visszárvésből eredő kárra marad.

De ha nincs átadás és átvétes okmány, ha csak évek után pereltetik a hátralékos haszonbér, ha a malmom nem tartatik jó karban, akkor elpusztul a malmom és elvesz a haszonbér.

A már jövő számunkban megkezdődő perek e tekintetben felvilágosítást fognak nyújtani minden tekintetben. Ajánljuk e pereket a tettes tanács és a felette álló hatóságok b. figyelmébe.

Rovatvezetőnk hiteles kutforrasok után dolgozik és így adatainak valódiságáért és helyességeért mindenkor helyt állunk.

—x—

A román kérdéshez.

Azon tárgyról, melylyel lapunk mai számának vezérczikke foglalkozik, figyelemre méltó helyről követhető sorokat veszszük, melyeket egész terjedelmükben adunk:

»Naponta terheesebbé, kellemetlenebbé sőt bosszantóbbá tétetik a határszéli román hatóságok részéről iparos és kereskedőinknek a Romániával való közlekedés, s leginkább sujtja ez különösen megyénk ép azon lakosságát, a melynek tagjai mint fuvarosok, kisebb s többnyire házi iparosok a Romániával való közlekedés útján különben is alig csak a mindennapi élelmet szerezték nagy fáradsággal meg.

Számtalan esetet lehetne ennek bizonyítására felsorolni, nem czélunk azonban ez időszert részletekbe bocsátkozni csak az illetékes körök figyelmét ohajtjuk egyelőre ezen visszás, káros és államunk tekintélyével és érdekével nem megegyeztethető törvény ellenességekre irányítani.

Álljon e czélból itt néhány példa a legközelebbi multból.

Földmívelésügyi miniszter ur ő nagyméltósága még mult április hó 21-én közhírré tenni rendelte, hogy a nagyméltóságu cs. és kir. külügyminiszter ur értesítése szerint a román kormány határszéli hatóságait utasította, miszerint a Romániába lófogatokkal átkelő honi fuvarosoktól, lovaikra vonatkozólag a román állategészségügyi törvény értelmében megkivánt lóleveleken kívül más származási vagy egészségi bizonylatok előmutatását ne követeljék.

Ez kihirdetett s fuvarosaink ahhoz alkalmazkodtak; keserűen csalódtak azonban, a mennyiben biztos tudomásunk szerint a Prédealon ily bizonylatok még ápril 29-én is követeltettek s talán ma is követeltettek s a szegény fuvarosoknak annak beszerzése céljából nagy költség és idővesztéssel Felső-Tömösre esetleg Hosszufalu vagy Brassóba kellett visszafaradni.

Még nagyobb vexatiók voltak a közelebbi napokban a phyloxera behurcolásának megakadályozása színe alatt.

Köztudomásu s tudva van a román közegek előtt is, hogy e megyénk, se a szomszédos megyékben szőlő nem természetik s így a behurcolás veszélye fenn nem foroghat, daczára ennek oly cikkek, melyek mind eddig szabadon kszállították, visszautasították, sőt odáig mennek a román közegek, hogy a fuvaros szekereken levő ernyők vagy gyékényeket tartó többnyire hajlítható nyírfából készült, de kiszáradott abroncsokat leszedik, seprüket, pityókát, s több ily cikket határozottan visszautasítanak, sőt a gomblyukba tett legkisebb virágot leszedik — legyen bár az illető szállítónak hatósági bizonyítványa, hogy phyloxera betegség e vidéken nincs, a mint nem is lehet.

Legméltatlanabb azonban a sok között azon legújabb eljárás, hogy a friss tej, amely a fennálló vám szerződés alapján vámmentes, szintén megvámoltatott; ez jelenleg annyival fontosabb, hogy ép most vannak alakulóban a tej szövetkezetek, főképp a Romániába eszközözendő kivitel szem előtt tartásával, e szerint multhatlanul szükséges kormányunk részéről a leggyorsabb eljárás.

Hatóságaink Romániából szállított sértéseket, mihelyt bizonyítvány mutattatik elő, hogy azon vidéken, honnan hajtatnak, sértés betegség nem uralkodik, akadály nélkül bebocsátanak, hitelt adva minden további kutatás nélkül a hatósági bizonylatnak, hasonlóan, és legalább a romániai kormány rendeletein túl nem menni, a határszéli román hatósági közegektől is méltán elvárhatnánk.

A román vámszerződés ellen Romániában most legkevesebben ágitálnak, tudjuk, hogy ennek nem közgazdasági, hanem politikai indokai vannak, úgy állítják elő a kérdést, mintha velők bännék monarchiánk méltatlanul, az ellenzéki lapok minket képtelen vádakkal terhelnek és represszáliákat sürgetnek ellenünk s polgáraink ellen alkalmazott méltatlan eljárásokat mint ilyeneket üdvözlik, ebből önként következik, hogy jelenleg ezen törekvéssel szemben nem a türelem és elnézés a helyes politika, hanem az erélyes fellépés.

Hogy létre jön-e a vámszerződés 1886. évben, vagy nem, az a jövő kérdése, de addig a míg az fennéll monarchiánk egész súlyával kell, hogy annak sértetlenségét megóvja és adó fizető polgárait a határszélen a jogtalanságok ellen megvédelmezze.

Reméljük, hogy nem fogunk csalódní.

Egyletek.

A Brassói iparos ifjak általános önképző és betegsegélyző egylete f. hó 10-én tartotta ez évi tavaszi rendes közgyűlését.

A tagok között az érdeklődés igen nagy volt. Pontban három órákor Bartha István elnök a gyűlést igen szép számú tagok jelenlétében megnyitván, rövid beszéddel válaszolja az egylet céljait.

Ezután felolvastatván a múlt gyűlés jegyzőkönyve, Sztérényi József titkár felolvassa a titkári jelentést s előterjeszti, hogy a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszter ur az egylet folyamodása alapján elrendelte a városi tanácsnak, hogy jul. 1. ével zárassa be mindazon iparos-tanyákat (Herbergen), melyek ki nem mutathatják, hogy szabályszerű ipar-engedéllyel bírnak. Fontosabb tárgya a gyűlésnek Sztérényi József azon indítványa volt, hogy az iparos ifjak egylete addig, míg pénztára nem engedi alapító tagnak, lépjen be legalább rendes tagnak az erdélyi magyar kulturegyletbe. Az indítvány nagy lelkesedéssel fogadtatott s az egylet tagsági jogának gyakorlásával mindenkor az idő szerinti elnök bizatott meg.

Az egylet valószínűleg pünkösöd másodnapján majális fog rendezni. A megürelt jegyzői tiszt betöltésére utasított a választmány.

Hozott még a gyűlés egy igen lényeges határozatot Killyéni Endre alelnök indítványa alapján s. p. hogy a város területéről eltávozott beteg tagok segélyre igényt nem tarthatnak.

Ezzel a gyűlésnek vége is volt.

Romániai újdonságok.

— Eredeti tudósítás. —

A bukaresti Telegraful május 8-iki — 6 szerinti ápril 27-iki — számában írja:

Ugy vagyunk értesülve, hogy a földmívelés, ipar-, kereskedelem- és állambirtok-miniszter, azon dicséretes ohajtásból, hogy hazánkban Magyarország földmívelési terményeiről és közgazdasági állapotáról terjedelmes és hiteles ismereteket terjeszthessen, tehát olyan ismereteket, melyekből a román termelők és kereskedők nagyon fontos előnyököt vonhatnának, azon bölcs intézkedést tette, hogy lefordíttatja és román nyelven kiadattja Wirth Miksa ily című munkáját: Ungarn urd seine Bodenschätze. Statistisches Handbuch ungarischer Landeskunde, nach ämtlichen Quellen — azaz Magyarország és ennek talajkincsei Magyar statistikai, földrajzi kézikönyv, hivatalos források után.

Ez a mű, mely a szomszéd államot főleg gazdasági, ipari és földmívelési szempontból kiválóan ismerteti, ki fog osztani a polgári, katonai real, kereskedelmi és ipar is iskola hatóságoknak.

Üdvözöljük a derék román minisztert s kijelentjük, hogy hasonló munkát Romániáról szeretnénk mi is birni, magyarra fordíttatni és kiosztani. Bizonyos, hogy többet is használnánk ilyen munkákkal egymásnak, mint a Hóra-Kloska-féle haszontalanságokkal, melyek Bukarestből, de erdélyrészi szájhősök által indítottak a romániai szabadsajtó törvény védelme alatt.

A romániai szabadelvű kormány megokolta a szabadsajtó féltelenkedéseit. A Telegraful május 8-ik számában erélyes vezércikkben utasítja rendre azon lelketlen ellenzéki lapokat, melyek folyvást arra törekednek, hogy a kormányt és az országnak a

nagy hatalmak előtt bajt okozhassanak. Ha a szabadsajtó egy nemzet lelkének tüköre: úgy csunya képet lát az idegen abban a tükörben, mely a romániai ellenzék lapjai által naponta bemutatnak. Tudunk koll, hogy a nagy hatalmak bukaresti követei élénk figyelemmel követik a bukaresti napi sajtó működését s annak működéséről jelentést tesznek.

Vidéki élet.

Hétfalu, 1885. május 10.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Évek óta nem részesült a Hétfalu oly nagy szerencsében és élvezetben, mint tegnap, midőn az önök által is annyira dicsőített és bámult Ecsedi Kovács Gyula, a nagy drámai művész, hozzánk is eljött, nekünk is bemutatandó ama nagy művészetet, amelyről Dr. K. F. a »Brassó«-ban oly fenkölt szellemben, oly nagy elragadtatással ír.

Mikor olvastuk b. lapjában, hogy Kovács Gyula Brassóban van, mozgalom támadt az iránt, hogy menjünk be Brassóba, nézzük meg mi is.

De megkímélt ettől a faradságtól minket Várad színtársulata, mely néhány hét óta Hétfaluban ütötte fel sátrát, egy kis élvezetet nyújtandó nekünk.

Az élelmes színig-zgató ugyanis megkérte a művészt, hogy, ha már Brassóban van, szerencsétesse őt is egy vendégszerepléssel. S Kovács Gyula teljesítette e kérést, melyért hálával, tartozik neki azon Hétfalu lakossága, mely oly ritkán s oly kevés élvezetben részesülhet.

Az »International« terme zsufolásig megtelt: ember ember hátán volt, egy tüt sem lehetett volna közénk dojni s képzelheti szerkesztő ur azon óriási zajt, lármát, tombolást, minőt ennyi ember véghezvitt, mikor a nagy művész a színpadon megjelent. Mintegy parancsszóra hangzott fel az éljen, a tapsvihar, mely szünni sem akart.

Szinre került: »A betyár kendője«.

Mit modjak a játékról? . . . Nem mondok semmit, csak így mondhatok legjobbat. Azt a művészetet mi megbírálni nem tudjuk, nem ismerjük. Félek, hogy Kovács Gyula sokat ártott az itt állomásozó színészeknek. Látva az ő művészetét, nem igen fogják most látogatni a színházat. Mindenkitől annyi drámai erőt s alkotást fognak várni, mint ő bemutatott.

Pedig az lehetetlen, arra csak ő képes.

Igy azután üresen fog maradni a ház.

Nyílt jelenetekben többször tört ki az általános lelkesedés, de hát nem is lehetett az másképp. Szem a száj tátva maradt a bámulattól, olyan volt előadása mely egész forrongást idézett elő. Ez a legújabb esemény nálunk, ugyanaz, a mi önkönl Brassóban.

Dixi.

Színészet.

(Május 10-én E. Kovács Gyula harmadik vendégfellépte. A bonnyitól a »Betyár kendője«, énekes népszimű 4 szakaszban.)

Rogyásig megrakott karzatok, zsufolásig telt nézőtér előtt lépett fel tegnapelőtt este a művész.

Ezt nevezik a közönség rohamos meghódításának, mikor fokról-fokra díszesebb és számosabb publikum keresi fel a színházat. Hogy szinte nem is Brassóban képzeljük magunkat, melynek színházlátogatói ellen sokan annyiszor panaszkodnak. Természetesen, mert még a brassói színpadon nem lépett fel senki, ki művészetével annyi vonzerőt tudott volna gyakorolni, mint E. Kovács Gyula.

Abonyi Lajos népsziműnek keresztelte ezt a darabját. Pedig dráma az a szó legszorosabb értelmében véve. Dráma akár a cselekvény egységét, akár a darab menetét, akár pedig kifejlődését tekintve. Egy dráma — a betyárok között! Ezért lehet annak lélektani momentumaival is számot vetni, s ebben rejlik annak magyarázata is, hogy ez a népsziműnek mondott darab oly hosszú időközé képes magát a színpadokon fentartani. Alakjai a való mezejéről vannak átplántálva; öntudattal cselekszenek s nincs semmi, mit inkább megért a magyar véralak ismerője, mint azt a szenvedélyt, melylyel Bandi (E. Kovács Gyula) Zsófi (Tolnay Hermin) iránt viselkedik, s mely miatt feleségét (Borsodiné Paula) elveszteni is képes.

Azok a jelenetek is mind olyan ismerősök, mind olyan igazak! Olyan elbusult szerelmes betyárt ki ne látott egyszer életében akár vásárokon, akár falukon valamely vasárnap délután, mint Bandi, mikor szeretője ölelésében, énekében, a cigány zenéjében, a bor mámorában keresett menedéket lelke harczi elől?

E. Kovács Gyulának tanulmány-szerepe a »Betyár kendője«-ben Bandi. Vasárnap is nagy kedvvel, nagy bravórral játszott. A kocsmai jelenetben és a mikor edes anyjának bevallja a hitves-gyilkolást, érte el ujjal az hatást, melyet a közönség sűrű tapsokkal jutalmazott ismét.

Az előadásról, eltekintve egynémelyektől, általában jót mondhatunk.

Erszényesnének (Kulcsár Istvánné) nincsenek kitörései, indulatszavai. Ő mikor haragszik is, csak siró hangot ad. Pedig iparkodó színésznő lenne; de hát mért nem figyeli meg szerepét.

Tolnay Hermin jól volt disponálva. Jó kedvvel, szeretetreméltósággal játszott, s azt a nagy fáradtságos korcsmai jelenetet, melyet énekelve végig tánczol, merőben jól játszotta végig. Dalai tetszetek. Tapsot is kapott. Nem mondhatunk Nógrádiról sem egyebet.

Kovács Gyulát a közönség számtalanszor kihívta, megtapsolta és éljenezte. Valamint tapsokat kapott Borsodiné is, ki a feleség hálás szerepét ismét jól személyesítette.

Kedden este »Pál fordulása«-ban fogjuk E. Kovács Gyulát üdvözölni.

A közönség bizonyára ismét megtölti a házat. Ugy legyen!

Dr. K. F.

Helyi és vidéki hírek.

Brassó megye közigazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta május havi gyűlését, melynek lefolyásáról tér szűke miatt csak lapunk jövő számában re-ferálhatunk.

E. Kovács Gyula tragikai színészünk jubiláris fellépésére ismételten felhívjuk lapunk olvasóinak szíves figyelmét. A »Pál fordulása«-ban ma 25 éve játszott először. Itt is bemutatja e darabot, hogy alkalmunk legyen nagy tehetségeiben ismételten gyönyörködni.

Gyűlés. A brassai ügyvédi kamara f. évi rendes közgyűlését május hó 23-án d. e. 10 órákor tartja.

Színtársulatunk művezetője, Borsodi Vilmos, utjából hazaérkezett, s irhatjuk, hogy az nem volt eredménytelen, a mennyiben Rónaszékiné asszonyt, a kolozsvári nemzeti színház primadonnáját őt előadásra megnyerni sikerült. Rónaszékiné asszony jövő hét szombatján lép fel először, midőn ugyanis nagy művésznő E. Kovács Gyula ur vendégszereplését bevégezte. Első vendégfellépte »Nap és hold«-ban lesz; játszani fog még a »Koldusdiák«-ban, »Nőemancipáció«-ban, a »Vadgalamb«-ban és »Fatiniczá«-ban. — Előre felhívjuk közönségünk figyelmét ezen élvezetesnek előadásokra.

Temetések. Szombaton f. hó 9-én d. u. 5 órákor vitték örök nyugalomra Kovács János postatiszt oly korán elhalt nejét. A temetésen szép számú közönség jelent meg. A temetőben Molnár János ref. lelkész megható gyászbeszédet tartott, mely könyekre indította a hallgatóságot. Fogadja a gyászoló család őszinte részvétünk kifejezését. Ugyanez nap este 6 órákor temették el Hellmuth hirtelen elhunyt vámszedőt is. A temetésen megjelentek a helybeli pénzügyi tisztviselők mind s kivonultak a pénzügyőrök is.

E. Kovács Gyula hétfalusi vendégszereplése, mint előre látható volt, nagyszerűen sikerült. A színház zsufolva volt, Hétfalu intelligenciája kitett magáért. A nagy művészt minden jelenetnél zajosan megtapsolták. (L. »Vidéki élet« rovatunkat). Hétfőn szintén vendégszerepelt odakünn, s a »Vasgyáros«-ban lépett fel. Ott is rohamosan meghódította a szíveket még a románok között is. Két román pap a bankett után 1/3 óráig várt a művészre, hogy őt láthassa, beszéljen vele s hódolatuk és elismerésükről szóval biztosíthassák. E. Kovács Gyula művészetének nincs semmi fényesebb bizonyítéka, mint ezen elismerés, mit oly emberek nyujtanak, kiktől bizonyára nehezen várta volna akárcsi.

Szavaltati estély. Adlerowa Mathild, aacheni drámai művésznő f. hó 14-én, csütörtökön, este 8 órákor. szavaltati estélyt tart a »Nr. 1.« nagytermében. Előadottnak jelenetek Deborah-ból s Orsing grófnőből. Közreműködik még Bettelheim, szintén aacheni művész, a ki a Schiller »Haramiái«-ból fog részleteket előadni. Jegyek Zeidner H. könyvkereskedésében már kaphatók.

A helybeli román kath. árvaház dalestélye f. hó 9-én tartatott meg a »Nro. 1.« termében. A sikerült dalestélyről szóló tudósítást tér szűke miatt jövő számkra kellett hagynunk.

Szele István ur, a brassói »Magyar társalgó« ujonnan választott pénztárnoka kéri az egylet t. tagjait, hogy fizetéseiket nála (Nagy-utca) teljesíteni szíveskedjenek.

Majális. A helybeli áll. el. iskolák ifjúságának idei majálisát hétfőn, f. hó 11-én tartotta a minden tekintetben fáradszaktalan tantszék. Az idő nagyon kedvezett a kisdedeknek, kik reggeli 8 óra után gyönyörű, példás rendben indultak ki a Hontérus-tér felé. Öröm volt látni azokat a lelkesült gyermekarcokat. A kitünően sikerült majálisra — mint mindég — most is óriási közönség rándult ki, köztük városunk notabilitásainak nagyobb része, kitünő kedélyhangulatban töltve az időt. Odakünn vig élet folyt, nem csak a kisdedek, hanem a nagyok is hódoltak Terpsychorenak. Ez volt az idén az első majális s valóban nagy köszönettel tartozunk az áll. isk. derék tantszékének a szerzett élvezetért.

Romániai vámszerződés. E hét folyamában a brassai és kolozsvári ipar- s kereskedelmi kamarák képviselői közös értekezletet fognak tartani a romániai vámszerződés tárgyában. E célból a kolozsvári iparkamara elnöke s titkára szerdán d. u. a gyorsvonattal városunkba érkeznek.

Szenzációs regény közlését kezdte meg a napokban a »Pesti Hirlap.« Ez Elie Berthet »A gyújtogatók« című nagy regénye. Új előfizetőknek a »Pesti Hirlap« kiadóhivatala (Budapest, Nádor utca 7.) könyvalaku ivatekben küldi meg a regény már megjelent részét. Egyébként is a »Pesti Hirlapot«, mely negyedévi 3 frt 50 krért s havi 1 frt 20 krért egész könyvtárt pótló olvasmányt nyújt s mely mindennap 14—16—20 oldal tartalommal a köznapokon két, vasár- és ünnepnapokon 3—4 melléklettel jelenik meg, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Függetlenül, egyedül a magyar nemzeti politika érdekeit szolgálja, demokratikus szellemben. Vezércikkeit legkiválóbb publicistáink írják; Pulszy Ferencz, Bekics Gusztáv, Tórs Kálmán, Eötvös Károly, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza fel. szerkesztő, stb. Tárczáit és karcolatait, melyekből minden szám többet is tartalmaz, a kedvelt tollu Mikszáth Kálmán (Searon), kinek a »t. Házból« című országgyűlési karcolatai közkedveltségre tettek szert, Bartók Lajos (Don Pedró), Ágai Adolf (Csicséri Bors). Könyves Tóth Kálmán, Kürthy Emil (Kóbor lovag), Tábori Róbert (Columbus), Tóth Béla, dr. Radó Antal, dr. Sziklay János, Roboz

István, Latkóczy Mikály, dr. Milkó Izidor, Sebők Zsigmond, stb. Az előfizetési pénzek (negyedévre 3 frt. 60 kr., egy óra 1 frt. 20 kr.) a „Pesti Hírlap” kiadóhivatalába (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) küldendők. Mutatványszámokat egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

Ingatlanok birói árverezése május hó 16-áig.

Brassóban, a telekkönyvi irodában: f. hó 15-én d. e. 9 órakor, Gyerkó András türkösi lakosnak a brassói határon 9394 és 9393 helyrajzi számú in-

gatlanai 69 frt. kikiáltási árban; birói kiküldött Nemes Péter kir. közjegyző.

Bácsfaluban a községi irodában: f. hó 15-én d. e. 9 órakor, Muruianu Juon-nak Bácsfaluban levő ingatlanai 165 frt. kikiáltási ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. járásbiróság fogatosítja.

Hosszufaluban a községi irodában: f. hó 16-án d. e. 9 órakor Verzea Radu-nak Hosszufaluban levő ingatlanai 200 frt. kikiáltási ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. járásbiróság fogatosítja.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 május hó 12-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.73 vétel	8.75 eladás.
ezüstpénz à 20	8.66	8.70
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86	9.88
Török lira	11.15	11.20
Orosz imperial	10.12	10.17
Arany	5.80	5.84
Orosz papírrubel	121.—	122.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 106--1885.
végrh.

Árverési hirdetés.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. és kir. törvényszéknek 40327—1885. sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassói tekintetes kir. járásbiróságnak 2023—1885. sz. a. kiküldetést tartalmazó végzés folytán a cs. és kir. szab. osztr. hitelintézet brüni fiókja javára **Orgidán & Furnica** utóbb **Furnica György** cég ellen 418 frt. 75 kr. tőke, ennek 1885. év február hó 11. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 26 frt 69 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 870 frtra becsült ingóságok, u. m.;

- 150 sok literes és félliteres üveg,
- 100 „ lámpaüveg (cylinder,)
- 20 „ ablak-üveg,
- 360 liter Jamaica Rum,
- 150 „ Kuba Rum,
- 150 kiló tiszta faolaj

nyilvános árverés útján el fognak adni Mely árverésnek a 2828/1885 számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Brassó belváros Buzasor 558. sz. alatti üzlethelyiségén leendő esz-közlésre 1885-ik évi május hó 26-ik napjának délután 3. órája határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésén, az 1881-ik évi LX. törv.-cikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak miszerint jogaikat az említett t.-cikk 111. és 112. §-a alapján az árverezés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vétel-ára az 1885-ik évi LX. t.-cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban, 1885. évi május hó 9-én.

Borsos Zsigmond,
kir. birósági végrehajtó.

379 1885. szám.

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium a 1885. évi április hó 30-án kelt 175. számú rendeletével a torda-nagyszében-brassói államút 225—226. klm. szakaszán lévő 405. számú sárkányi hid helyreállítását **14562 frt 63 kr.** összeg erejéig engedélyezte, melyből a folyó évben csak 8500 forint leend kifizetve.

A fentemlített munkálatok fogatosításának biztosítása céljából az 1885. évi május hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára a fogarasmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitézött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben ékezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1885. május 4-én.
A m. kir. államépítészeti hivatal.
Sampek,
kir. főmérnök.

(108) 2—3

Sz. 4253/1885. Brassómegye alispánjától.

Hirdetés.

Brassómegyének 1884. évi zárszámadásai felülvizsgáltatván és f. hó 1-én tartott állandó választmányi gyűlésben tárgyalatván, az 1870. évi XLII. t. cz. 14. §-a értelmében mai naptól kezdve 15 napon át közszemlére tétettek ki; mi is oly hozzáadással hozatik köztudomásra, hogy a számadások, valamint az állandó választmány véleménye a fentemlített időszak alatt a hivatalos órákban a megye kiadóhivatalánál betekinthető.

Brassó, 1885. évi május hó 1-én.

Roll Gyula,
kir. tan. alispán.

(109) 3—3

Szám 16/1885.

Hirdetés.

Alólirt vagyongazdálkodó bizottság a Brassó-belvárosi, Szentháromszágról címzett gör.-kel. egyház tulajdonát képező, Almásmező és Felső-Szombatfalva községekben fekvő két malmot újból felépíttetni szándékozik. — Az almásmezői malomra nézve a költségek 863 frt 16 kr., a felső-szombatfalvi malomra nézve pedig 1065 frt. 68 krral vannak megállapítva.

Vállalkozók a 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatukat f. évi május hó 20-án délelőtti 11 óráig a Brassóban, Ló-piacz 34. hsz. alatt levő irodában a kiküldött albizottságnak átadhatják, mely alkalommal az árlejtés megtartatik.

A tervek, költségelőirányzatok és a feltételek a bizottság jegyzője

árvaszéki ülnök Munteanu I. Jordán urnál betekinthető.

A brassói belvárosi Szentháromszágról címzett gör.-kel. egyház vagyongazdálkodó bizottságának 1885. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Gr. Bethlen András s. k.
főispán, miniszter. biztos.

111) 3—3

Sz. 2552/1885.

(113) 2 3

Hirdetés.

A helybeli tekintetes városi képviselő-testület által Brassó város részére folyó évi március hó 26-án hozott határozatával megállapított piaci rendszabály folyó hó 13-tól kezdve f. hó 27-éig bezárólag e tanács iktatói helyiségében a szokásos hivatalos órák közt közbetekintésre ki van tűzve.

Mi is azon megjegyzéssel köz tudomásra hozatik, miszerint azon rendszabály intézkedései ellen netalán emelendő felebbezések ugyan a közbetekintésre kitézött határidő alatt ezen tanácshoz benyújtandók.

Brassó, 1885. május hó 6-án.

A városi tanács.

Kiadó szállások.

Bolonyában, mester-utca 333. szám alatt emeleti és földszinti kisebb-nagyobb szállások kiadók és azonnal elfoglalhatók.

(107) 4—12

A legjobb borderítő szer.

Egy ismert balatonvidéki borkereskedő feltalálta azon **borderítő szert**, mely a legtöröttebb és legzavarosabb bort is **3 nap alatt kristályfénnyé teszi**, a nélkül, hogy a borban utózt vagy butellázásnál a legcsekélyebb csapadékot hagyná az üvegben. — Ezen szer több pinczében használtatott s nagyobb vendéglőkben is két év óta a legnagyobb sikerrel használják.

[83] 5—12

⁵/₁₀-es palack ára 2 frt. 30 kr.

Minden üveg használati utasítással küldetik.

Megrendelhető: *Budapest* a „Munkatárs” kiadóhivatala útján: IV. ker. Lipót-utca 6. szám, I. emelet 12. ajtó.

(93) 4 8

Dr. MYSZ EDE

orvos-, sebésztudor, szülész-, szemésmester, műtő, volt országos szemorvos tisztelettel tudatja, hogy újra

Brassóban mint gyakorló orvos telepedett meg és

Fekete-utczában a tehénpiaczezal szemben

— **339-ik házszám alatt, (a JÚGA-féle házban)** —

fogorvosi műtermet

nyitott, melyben mindennemű a fogak megtartására, helyreigazítására stb. való orvosi működést végez s elvesztett fogakat mesterséges kaucsuk vagy arany lemezű műdarabok vagy egész fogsorok által pótol.

Foghuzás kéjgáz alkalmazása mellett, vagy a nélkül is.

Mérsékelt ár — kívánatra minden egyes munkánál előre tudtul adatik.

— Rendel délelőtti 10-től déli 1 óráig, és délután 3-tól 4-ig; — vasárnapon és ünnepeken csak délelőtt.

Foghuzás és tanács szegények számára 9—10-ig ingyen.

Hirdetés.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt **Robey és Társa-féle gőzeséplógép** a hozzá tartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugyintén egy a legjoabb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű **Locomobil, darmstadti gyártmány**, továbbá 2 velencei módozatra fából épült **fűrész Gatter** egy és két képre alkalmazható, azonkívül egy **kőfűrész asztalostól**, egy **fűrészfogvágó gép** egy **fűrészkesztő gép** és többnemű fűrésztelephez szükségeseltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

Malcher Mórnál, Brassóban.

(88) 4—

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe Brassóban, a Czérna- és Nagy-utca sarkán lévő dusan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kárpitós munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófa furniok négyszög láb 3 krért kaphatók.

(7)